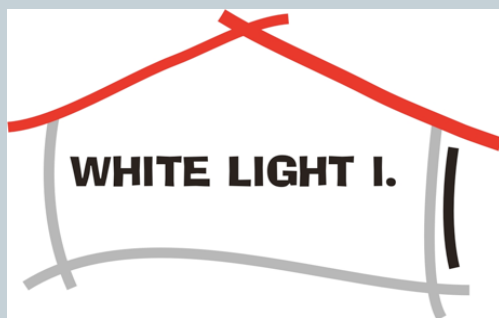

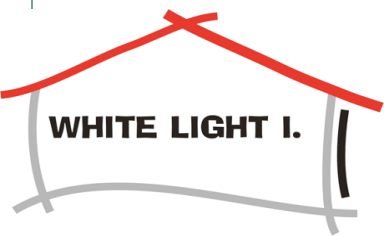
Jak pracujeme se vztahem mezi klienty

1

Konference pracovníků terapeutických komunit
4. – 5. 4. 2013, Liberec

PhDr. Josef Radimecký, Ph.D., MSc.

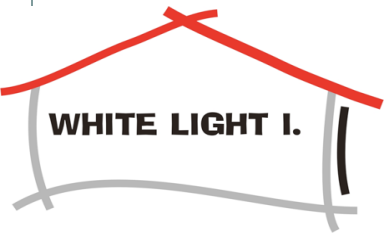
Obsah

2

- Základní pravidla TK
- Důsledek porušení základních pravidel
- Striktní vs. liberální přístup
- Standardní přístup – distanc
- Kazuistika – distanc naruby
- Poučení - závěry

PRAVIDLA TK WHITE LIGHT I.

- I NEUŽÍVÁM ANI NEPŘINÁŠÍM DO DOMU ŽÁDNÉ DROGY VČETNĚ ALKOHOLU A NEKRYJI V TOM DRUHÉ!!!
- II VYVARUJI SE JAKÉKOLI FORMY NÁSILÍ!!!
- III NELŽU, NEKRADU, NEPODVÁDÍM!!!
- IV ZUČASTNUJI SE VŠECH SKUPIN. AKTIVIT!!!
- V RESPEKTUJI ROZHODNUTÍ SKUPINY A TÝMU!!!
- VI DODRŽUJI UHEDNÁNÍ TER. SMI OUVY!!!
- VII ZDRŽUJI SE NAVAZOVÁNÍ PARTNERSKÝCH A EROTICKÝCH VZTAHŮ!!!
- VIII JSSEM SI VĚDOM, ŽE SVĚHU CILE MOHU DOSÁHNOUT JEN VLASTNÍM ÚSILÍM, VSTRÍCNOSTÍ A AKTIVITOU!!!

Základní pravidla - vztahy

4

- **Nenavazují partnerské ani erotické vztahy.**
- Hlavním smyslem pravidel je snaha zabezpečit pro klienty bezpečné, podpůrné a bezdrogové prostředí, které je základním předpokladem pro využití potenciálu skupinové práce ve prospěch jejich uzdravení a resocializace.
- Pravidlo, že klienti (ani personál) nemají mezi sebou navazovat partnerské či sexuální vztahy má navíc za cíl:
 - předcházet možným případům sexuálního zneužívání klientů,
 - učit je ovládat naučené impulzivní chování a
 - předcházet vzniku partnerských koalic, které jim i ostatním ve skupině brání, věnovat se naplno léčbě. (OM TK WL I)

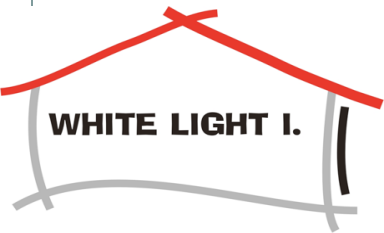
Porušení základních pravidel

proadis
Propojené adiktologické služby

5

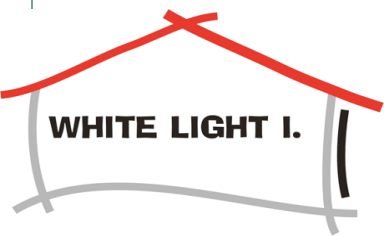
- Může (ale nutně nemusí) vést k vyloučení člena skupiny z programu léčby a resocializace.
- Je vždy individuálně posuzováno a diskutováno
 - jak mezi členy terapeutického týmu, tak i se skupinou klientů,
 - zejména je zohledňována otázka zajištění bezpečného a bezdrogového prostředí TK pro skupinu/její většinu.
- Vyloučení klienta v případě prvního porušení základních pravidel je používáno vždy jako nejkrajnější způsob řešení.
- V případě vyloučení klienta se TK snaží zprostředkovat mu/jí přechod do jiného programu léčby v TK v ČR. (OM TK WL I)

Striktní vs. liberální přístup

6

- TK faktor 3. - Klientům musí být umožněno dělat [v TK] chyby. (Koyman, 1993)
- Kolik chyb – př. opakované navazování vztahu v TK – mu/jí má být umožněno udělat?
- Máte na to vy, ve vašich TK, univerzální pravidlo?
- Opakované diskuse na téma pravidla o vztazích:
 - na poradách o klientech
 - na supervizních sezeních – supervizor provokuje, abychom pravidlo zrušili.
- Neumíme nebo nechceme pracovat se vztahem?

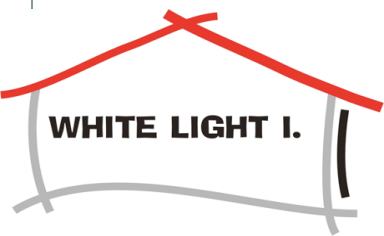

Standardní přístup

7

- **Distanc mezi dvěma členy skupiny**
 - Zdržíme se jakéhokoli fyzického kontaktu
 - Nebudeme vedle sebe sedět
 - Nebudeme spolu trávit čas o samotě
 - Nebudeme spolu flirtovat
 - Nebudeme spolu vést “individuály” s třetí osobou
 - Nebudeme navazovat dlouhodobý oční kontakt

 - Za porušení jednoho z bodů - úkolovka a sesazení pro oba do nižší fáze.
 - Při vážném porušení distancu vyloučení jednoho z TK.

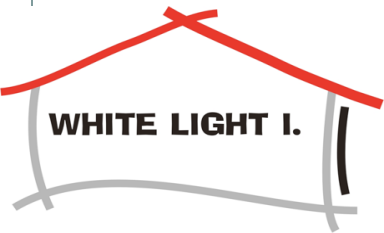

Kazuistika - distanc naruby

8

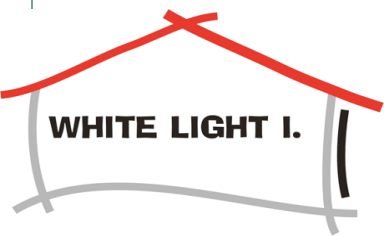

- TK faktor 7 - vše, co v TK probíhá, je „terapie“. Tj. všechny činnosti mají nějaký cíl ve vztahu k léčbě klientů. (Koyman)
- **Dva zamilovaní klienti**
- Ona – dominantní, „matka“ - ochránitelka, On - submisivní, nepořádník, „dítě“.
- Standardní distanc nefungoval – rozhodnutí TT použít prožitkovou techniku.
- Klienti - instrukce být svázáni od rána do večerky (s výjimkou WC či pokoje), sex nebyl dovolen ani být spolu o samotě (distanc svým způsobem trval).
- Večer ve skupině techniku hodnotili, skupina reflektovala.

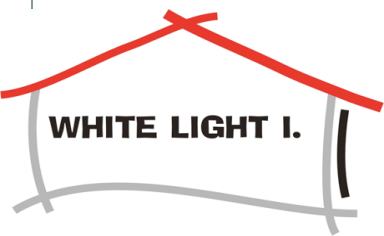
Cíle

- vyzkoušet si, jaké to je, být celý den spolu, když po sobě tak touží,
- nastavení zrcadla dvěma protagonistům zamilovaného vztahu, kdy oba mají tendenci se vzájemně idealizovat a zaměstnávat se v myšlenkách sami sebou natolik, že to omezovalo jejich zapojení do procesu léčby,
- zprostředkovat jim více reálný zážitek vzájemného vztahu, který zpravidla následuje po fázi zamilovanosti,
- zbavit vztah v TK příchuti „zakázaného ovoce“

Distanc naruby - reflexe

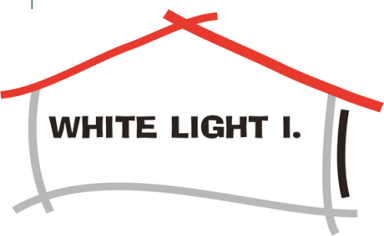
- 2 dimenze chování
 - **před skupinou** - hráli veselost, tulili se k sobě, drželi se za ruce, On verbalizoval, jak si svázání užívá, Ona se infantilně pochechtávala
 - **mimo dosah skupiny** - působili vyčerpaně, unaveně, pouštěli se, On se k ní často točil zády
- reflexe „vztahu“ skupinou
 - Místo plánovaných 30 min skupina 75 min
 - Živé téma, řada reflexí, kritický pohled na jejich vztah
 - Ona tahoun, On v jejím vleku, nespokojen, neužíval si to, i když to tvrdil.

Distanc naruby - dopady

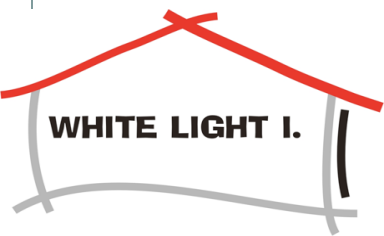
11

- Ona přišla druhý den na individuální konzultaci a chtěla rady ohledně vztahu,
- TT jí řekla, ať si to promyslí sama,
- na RK pak řekla Onovi, že se chce soustředit sama na sebe a ukončila vztah...
- Happy end?
- Dali se znovu dohromady, rozešli se po čase v DC

Vztahy – výstupy ze svize

- pravidlem se zabýváme až když je porušováno
- přinášet na tématické skupiny o pravidlech – aktivně se podílet – nevnímat jako tabu
- více ujasňovat klientům pravidlo o vztazích
- více přinášet téma vztahů do skupin - konfrontovat klienty s tím, co vztahy obnáší a jaká jsou rizika
- pokud by pravidlo nebylo – obava, že téma vztahů bude zabírat skupinové časy (ty zabírají i tak)

Distanc naruby - závěry

13

- vhodnost zařazení techniky do repertoáru TK
- dobře ji popsat, strukturovat, za jakých okolností ji používat
- přesně specifikovat zadání - klienti kladli otázky nad rámec zadání, např. zda mohou mít sex?
- prožitková a terapeutická technika - TT nevnucují své zkušenosti, což v praxi nefunguje
- téma zajímavé pro pár i pro skupinu – dlouho živé
- stačí 1 den?